

מעלה מעלה

במעלות התורה והחסידות

בחורים יקרים

זמן הקיץ כבר בעיצומו, אווירה של התחזקות והתעלות שורה בכל פינה, ימי ספירת העומר, הכנה דרבה לקראת קבלת התורה, ל"ג בעומר ממשמש ובא, והחשק שמלווה בחורים בימים של תחילת זמן עוד לא התחיל להתפוגג.

תורה ותפילה הן מהדברים שצריכים חיזוק כל יום. כך גם מלחמת היצר. חשוב שנוכח את זה דווקא עכשיו, כשהכל עוד עם ריח ואווירה של תחילת הזמן. זאת לא חכמה גדולה להתלהב כשכולם מתלהבים, ולשקוד על לימוד התורה כשביט המדרש רועש וגועש מקולם של הלומדים הרבים. זה המינימום הנדרש מבחור ישיבה ממוצע.

החכמה היא לתקוע יתדות, לקבוע מסמרות. לקחת את הימים שבהם הכל מגיע בקלות גדולה יותר, ולמשוך מהם התחזקות והתלהבות גם לימים שבהם הלימוד בא יותר בקושי.

לא בחינם הפנה אותנו החכם מכל אדם אל הנמלה, שנלמד מדרכיה. הוא ביאר לנו ופירט על כך שהיא מכינה בקיץ את לחמה, אגורת מאכלה לימות הגשמים. גם אנחנו צריכים לקחת מהימים שבהם השמש זורחת, שהמחשבות שלנו טהורות והנשמות שלנו זולקות באור של התלהבות וחשק ללימוד התורה, ולצבור בר לימים שבהם יהיה קשה יותר.

הצבירה והאחסון האלו צריכים להתבצע בשני מישורים. הראשון הוא החלק הנפשי - עלינו לצרוב על לוח ליבנו את התחושות הטובות ברגעי ההתלהבות, לזכור כמה כיף ונעים ללמוד ולעבוד את ה', כדי שיהיה לנו אל מה להתגעגע כשיהיה פחות קל.

אבל יש גם את החלק המעשי: אנחנו צריכים להכין מעשיו מקומות שיהיה לנו קל להימלט אליהם בימים קשים יותר. אם זה בדרך של קביעת רבע שעה ביום ללימוד של מסכת אחרת, קלה יותר, או לחלופין בדרך של הכנת פרקים במסכת הנלמדת בלימוד יסודי ומקיף. כך יהיו לנו דפי גמרא שתמיד נוכל לחזור אליהם בסוף הזמן, כשהאווירה מסביב פחות מעודדת את ההתלהבות ללימוד והשקידה על התורה הקדושה בשעות בין הסדרים וכדו'.

ההתלהבות טובה היא לשעתה, הרגשת ההתחדשות סופה שתחלוף במהרה, במקום לתת לה לעבור בלי שנגצל אותה כראוי, אנחנו צריכים להפיק ממנה את המירב, ולצבור מספיק כח שימשם אותנו עד ההתחדשות הבאה.

המשיכו לעלות 'מעלה מעלה'

שלכם. העורך

ממעין החסידות

כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זצוק"ל לחבורות הבחורים:

"התורה היא הנשק היחידי להילחם נגד היצר הרע"

הגמרא (ברכות סא.) מדמה את היצר הרע לזבוב, "יצר הרע דומה לזבוב", פירוש כזבוב שכל כמה שדוחין אותו הוא חוזר, ואינו מועיל מה שמשלחין אותו, אלא כל זמן שהוא נמצא שם אתה דוחהו ומניח לך מעט, אבל תיכף ומיד הוא חוזר לאותו מקום, כמו כן אצל היצר הרע, ולא שייך במלחמת היצר לומר בשום פעם נצחתיו, ואף לעת זקנותו לא שייך לומר נצחתיו, אף שודאי כל כמה שמתגיעים יותר במלחמת היצר יותר קל, אבל לנצחו לגמרי לא שייך, כמו שמביא בספר חובת הלבבות (שער יחוד המעשה פרק ה') בחסיד שפגע באנשים שחזרו שמחים ממלחמת אויבים שנצחום, אמר להם החסיד חזרתם מן המלחמה הקטנה שבה שללתם שלל, אבל עדיין יש לכם להתכונן למלחמה הגדולה, שאלו אותו ומהי המלחמה הגדולה, אמר להם זו מלחמת היצר. שכן אצל היצר הרע לא שייך לומר נצחתיו ככה, אלא זוהי מלחמה תמידית, והענין הוא כי במלחמה עם אויב אתה יודע שנצחתו ויהיה לך עתה מנוחה, אבל במלחמת היצר יש ענין של מלחמה בלי סוף.

איתא בגמ' (קידושין ל) אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, כלל ידוע הוא בעולם בכל מלחמה, שלפני שמתחילים להלחם יש להסביר ללוחמים את רצונו של השונא, ואלו מחשבות זדוניות שיש לו, ובאלו מחשבות הוא מתעסק, ואיך אפשר להתגבר עליו, ואחר שיודעים ומכירים את כוונותיו של השונא, ומבינים איך להתגבר עליו ובתכסיסי המלחמה, דבר זה לבדו הוא תחילתו של נצחון, אבל כשאין יודעים ומכירים בכוונותיו ובתכסיסי המלחמה נגדו, אזי הגם שיהיו חזקים למאוד, לא ידעו איך להתגבר עליו.

ועוד איתא בגמ' (שם) בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. תורה היא הדבר היחידי ואין מלבדה כלי נשק אחר בכדי להלחם נגד היצר הרע רק התורה, ואין צריך לומר שזו היא העצה היחידה, כביכול שברא את היצר הרע, ברא מיד כלי נשק שאפשר להלחם בו כנגדו, והדבר היחידי הוא בראתי תורה תבלין, א"כ לא שייך לחפש עצה אחרת נגדו, מפני שזו היא העצה היחידה, ועל ידי תורתנו הקדושה מגיעים לכל.

(פתיחת זמן הקיץ תשמ"ז)

אומרים בשם הרה"ק מראפשיץ זיע"א על מאמר חז"ל (קנים ג, ו) רבי שמעון בן עקביא אומר, זקני עם הארץ, כל זמן שהם מזקינים דעתן מטרפת עליהן, שנאמר (איוב יב) מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח, אבל זקני תורה אינן כן, אלא כל זמן שהם מזקינים דעתן מתיישבת עליהן, שנאמר (שם) ביששים חכמה וארך ימים תבונה, ע"כ. ופירש עפ"י מעשה שבא אליו פ"א יהודי בשליחות אביו, שיתפלל על אביו הזקן שיסתלק מן העולם, שאלו הרה"ק מראפשיץ לסיבת הדבר מפני מה מאס בחיי העולם, השיבו כי אביו זקן מופלג ועזבוהו כוחותיו, ואינו יכול לאכול ולשתות וגם אינו יכול לישון, ויש לו מכך ייסורים גדולים עד שקץ בחייו, ועל כן בקשתו שטוחה בפניו שיעתיר בעדו שילך מן העולם וימות, כי טוב מותו מחייו.

וביאר הרה"ק מראפשיץ זיע"א דהנה תלמידי חכמים אשר נדדו שינה מעיניהם בצעירותם, ועסקו יומם ולילה בלימוד התורה הק', ועמלו למען שיטנו פחות ושיאכלו פחות רק כפי צורך הגוף ולא יותר, אזי בהגיע עת זקנותם בה בטלים הם מתענוגי העוה"ז, ואינם זקוקים עוד לאכול ולשתות הרבה, אזי אדרבה מוסיפים הם חיל בלימודם, והוה דעתן מתיישבת עליהם.

אבל להבדיל, זקני עם הארץ המענגים עצמם בימי צעירותם בכל תענוגי עולם הזה באכילה ושתייה וכדו', אזי בהגיע עת זקנותם בה בטלים הם מתענוגי העוה"ז, ושוב אינם יכולים לאכול ולשתות עוד כבימי צעירותם, אזי יושבים בטלים ועיניהם כלות, וחלילה דעתם מטרפת, עכדה"ק.

וכל אחד ואחד צריך לחזק עצמו בביגעת התורה כי זהו העיקר.

שיחת קודש לבחורי החבורות. תשמ"ט.

עלון מעלה מעלה

יוצא ע"י 'מוקד הישיבה'

המוקד החסידי לסיוע לבני הישיבות הקד'

1-800-20-18-18

או בטל: 073-7078388 (שלוחה 2)

מרגל'א בפומי'א

האיש הזוכה לידיעת התורה הוא הולך בין אנשים ונדמה לאדם הרואה לעיניו כבן אדם, אבל באמת הוא מלאך הגר עם בני תמותה, וחי חיי אצילות. (חזו"א)

בדרך העולה

כל ההתחלות קשות

הרה"ח
רבי חיים דב באלד
מנהל רוחני דישיב"ק קרלין
סטולין - מודיעין עילית

בחור יקר! בוודאי הגעת לשיבה בתחילת הזמן עם רצון רב, והרבה שאיפות הצלחה, ובוודאי נכנסת לשיבה ביום הראשון של הזמן, למדת עם כל ההתלהבות, ולא הפסקת באמצע הסדר בדיבור שאינו מענייני הסוגיא. אפילו לא הרגשת צורך להתאוורר באמצע הסדר.

אבל יתכן, ולאו דוקא אצלך אלא לחבר שלך, קורה, שאחרי כמה ימים בודדים, רואים עליו איזה שינוי, ואין כבר את אותה התלהבות של תחילת הזמן.

פתאום רואים שהוא כבר מחליף כמה מילים עם חבר באמצע הסדר, הוא צריך לצאת מביהמ"ד לכמה דקות להתאוורר, ולתפוס שיחה עם עוד בחור או שניים, ואני שואל את עצמי האם כל ההתחלות קשות? או שכל ההמשכים קשים? הרי בתחילת הזמן כל בחור יכול לשבת וללמוד ללא הפסקה, וזה בא לו בקלות יחסית, ופתאום אחרי כמה ימים רואים שיש לא מעט בחורים המתקשים לעשות זאת, וצריך להבין למה קוראים לזה: "כל ההתחלות קשות".

אלא התשובה היא שלא הישיבה קובעת לך מתי זו התחלה, אתה קובע את זה בעצמך. כשהישיבה פותחת את שעריה בתחילת הזמן ויש אווירה של התחדשות, אך טבעי הוא שאתה מתחיל מיד ללמוד בהתלהבות כי זה דבר שקורה באופן אוטומטי כשמשנים מצב מבין הזמנים להתחלה של הזמן. זאת לא 'התחלה' אלא התחדשות טבעית גרידא.

אבל אחרי שעוברים מספר ימים והתחדשות של תחילת

הזמן מתחילה להתפוגג, אזי מגיעה ההתחלה האמתית. עכשיו אתה צריך להתחיל לעבוד מכוך העצמי, ולא רק מכח ההתחדשות. עכשיו כבר קשה... כי כל ההתחלות קשות...

איך באמת אפשר להקל קצת מהקושי הזה?

ידוע הסיפור על שני חברים שרצו לטפס ולעלות על הרי האלפים המושלגים שבשווייץ, והכינו לעצמם את הבגדים המתאימים והציוד הנדרש בכדי שיוכלו לטפס על הרים מושלגים, וגם הכינו לעצמם צידה לדרך, שתספיק להם למספר שבועות.

כשהגיעו למרגלות ההר החל אחד מהם טוען באוזני חברו: בא נשב, ונתכנן איך ובאיזה שביל כדאי לעלות, כי אחרת נוכל להחליק אחורה וליפול, אני רואה כמה מקומות שהשלג קפא ואפשר ליפול אחורה. ענה לו החבר איני מבין מה מעכב אותנו, הנה יש לנו כאן שביל מסודר ואפשר לעלות מיד, אין צורך לתכנן. ענה לו הראשון אתה רואה רק את ההתחלה אבל אתה לא יודע מה קורה בהמשך, אני מפחד ואני לא מוכן לעלות לפני שאני מתכנן את זה היטב.

כעס החבר השני ואמר לו, אם כך, אני לא מחכה לך, אני מתחיל לעלות. וכך עשה, הוא התחיל לעלות ולטפס היכן שרק יכול ובאמת הצליח לעלות את ההתחלה אבל כשהגיע למקומות גבוהים יותר, החל להחליק על השלג הקפוא. שוב ניסה לטפס והחליק כמה מטרים אחורה,

וכך שוב ושוב עד שמצא את עצמו מוכה וחבול, כמעט למרגלות ההר.

החבר הראשון שרצה לתכנן היטב את עלייתו להר, ישב שם כמה שעות ובדק את ההר מכל הצדדים, כדי לתכנן את עלייתו בדרך הטובה והבטוחה ביותר, ורק אחרי תכנון מדוקדק התחיל לעלות לאט ובטוח. במשך שבועות אחדים הוא טיפס ועלה באיטיות ובמחשבה רבה הצליח להגיע לראש ההר.

דוד המלך אומר לנו בתהילים "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו". כדי להקל עלינו את הדרך להצלחה צריך לתכנן את עצמינו היטב הדק כבר בתחילת הזמן, ואפ"י שלא הספקת לפני תחילת הזמן, אפשר עדיין עכשיו לעצור לכמה רגעים ולתכנן את הצעדים. מי שלא עשה זאת, דומה לראשון שעלה בהר ואחרי כמה מטרים החליק ונפל והוא רק בבחינת "מי יעלה בהר ה'" שהוא רק עלה בימים הראשונים אבל אחרי כמה ימים כבר נופל.

משא"כ בחור שתכנן כבר בתחילת הזמן את שאיפותיו ובנה לעצמו תוכנית מדויקת ועשה לעצמו כל מיני חיזוקים מה יעשה בשעת נסיון של היצה"ר, כזה בחור בס"ד וודאי יצליח ולא יתפתה ליצה"ר בשום פנים ואופן ועליו אמר דוד המלך "ומי יקום במקום קדשו" שהוא כמו השני שעלה עם תכנון מדויק והצליח להגיע לפסגה ולהישאר שם.

הרבה הצלחה בהמשך הזמן

אשר שאלת

יש לך שאלה?

הכתובות למכתבים ושאלות:
עלון מעלה מעלה פקס: 077-5558983
ת.ד. 43064 ירושלים

נקודה נוספת שחשוב להבהיר היא שאין כל סיבה להיקלע לתסכול ולהרגיש רע עם חוסר הרגש. זאת, משום שמדובר בבעיה שהיא ברת תיקון. אפשר לפתור אותה עם הזמן, ולכן אין סיבה להיקלע לייאוש ולתחושת חוסר אונים, אלא להיפך, אחרי שהצלחת להגדיר היטב את הבעיה, ואחרי שתדע גם את הפתרון, אתה כבר נמצא בדרך הנכונה.

ומה הפתרון? הפתרון הוא לחזק את הידע שלך בנושא שבו אתה מתקשה למצוא את הרגש, במקרה שלך זה עניין ספירת העומר וכל בחור עם המקרה שלו.

נסה לבדוק עד כמה אתה יודע על מצוות ספירת העומר. למה סופרים דווקא בעמידה? מה המשמעות של הספירות "חסד שבגבורה", "תפארת שבמלכות", וכדו' למה אומרים 'אנא בכח' אחרי הספירה ועוד ועוד.

עיון בספרי החסידות בגודל מעלת חשיבות מצוות ספירת העומר, יכול גם הוא לתרום רבות לנושא של ההתלהבות מעצם קיום המצווה, כי הרי קשה להתרגש ולהתלהב ממה שאנחנו לא יודעים מהו בדיוק.

ולסיום נזכיר רק שהעצות הללו מועילות לכל דבר שבקדושה, ובדרך זו אפשר לפתח רגש גם לקדושת השבת, לתפילה מעומק הלב, למצוות תפילין וכל מצוה אחרת.

יחיאל היקר

מבין כל השאלות שהגיעו לשולחן המערכת, בחרנו דווקא את השאלה שלך כדי לעסוק בה הפעם, בגלל שנראה שזה נושא שמציק לבחורים רבים, והתשובה שנענה לך אולי תעזור גם להם. מתוך השאלה שלך אני מבין שמה שהכי מפריע לך זה שאתה לא מצליח להתרגש מספירת העומר, ובכן, צריך לזכור שרגש זה לא דבר מולד שנולדים אתו ואי אפשר לפתח או להדחיק אותו. ההיפך הוא הנכון, הרגשות של האדם נתונים בידי, ועם השקעה ועבודה נכונה אפשר לפתח את הרגש בהתאם.

אבל לפני שנדבר על איך מפתחים את הרגש חשוב שנבהיר שתי נקודות:

הנקודה הראשונה היא שאסור לנו חלילה להתרפות מקיום מצווה שבה אנחנו לא מרגישים רגש. החובה לספור ספירת העומר שרירה וקיימת גם אם אתה לא מרגיש כלום. כך גם החובה להתפלל, ללמוד, לתת צדקה ולאכול שלוש סעודות בשבת. העובדה שאדם אינו זוכה להתרגשות והתלהבות בקיום המצוות אינה מפחיתה מחשיבות המצווה והחובה לקיים אותה.

לכבוד מערכת 'מעלה מעלה' שלום רב.

תודה רבה על העלון הנפלא שאתם מדפיסים, זה מוסיף לי ולבחרים אחרים בישיבה הרבה מושגים ותובנות שעוזרים לנו להצליח בלימודים ב"ה, בפרט מדור 'קנין תורה', שפותח בכל פעם נושא אחר שמעסיק את הבחורים בישיבה בצורה חווייתית ומרתקת.

השאלה שלי היא על ימי ספירת העומר. כל שנה אני מרגיש קצת תלוש בימים האלו, המשגיח מדבר על הצורך להתחזק ולהתעלות, על ההכנה לקבלת התורה וכו', ואני לא מצליח להרגיש שספירת העומר משנה אצלי משהו. אני לומד כמו כל השנה ומתפלל כמו כל השנה, וזה קצת מפריע לי שאני לא מצליח להתרגש בספירת העומר כמו החברים האחרים שמתלהבים בברכה ובספירה עצמה, ובכלל הם מקבלים הרבה חיזוק מהימים האלו.

בתודה

יחיאל ז. - בני ברק

השומח בחלקו

כה. השומח בחלקו. שעי"ז שיהיה לכו שמוח תמיד יבין וגם יזכור עי"ז תלמודו טפי...

כבר יש לך הכל

החול הזהוב, הרך והחמים, שימש כמצע נוח עבור שמע"ל. שמש חיוורת של בוקר אביבי שלחה קרניים נעימות שפיזו בחיניות על גלי הים המתמזגים אל החוף. המיית גלים קצובה, הייתה מוזיקת הרקע. שמע"ל חיכה את רגליו זו בזו ברוגע, ושאף מלא ריאותיו אוויר צלול ספוג בניחוח הים המלוח.

רוגע, שלוה, אושר מזוקק.

הפסיעות שנשמעו מן הצד אפילו לא גרמו לו להסתובב. עיניו היו שקועות בשמים הצלולים הפרוסים מעליו, מתענג על התמהיל הבראשיתי והמפעים כל כך. כמו התגייס הטבע בהרכב מלא להנעים לו את הבוקר. ציצי הציפורים, געגועי הברווזים, השמש והים, השמים והגלים, כולם יחד וכל אחד לחוד, הוסיפו את חלקם לאווירה הכללית מלאת ההוד ועתירת ההשראה.

"הי", נשמע קול אדם קורא.

"כן, עונה שמע"ל לקול קלושות, אינו טורח אפילו להביט מי הוא זה הקורא אליו.

"מה אתה עושה כאן בשעת בוקר מאוחרת שכזו? האם אין לך חיים? עבודה? סדר יום?" מוסיף הקול לשאול בשמץ תרעומת.

שמע"ל הציץ מבעד לקרני השמש אל עבר האיש המדבר אליו ומצא אדם מגונדה, לבוש היטב, מטופח ומעונב. הוא הזדקק מעט וחייך. "טוב לי כך לשם מה ובשביל מי לי לעבוד?"

הגביר הביט אליו בפליאה: "וכי אינך רוצה חיים אמתיים? לצאת ולעבוד ולעשות כסף?"

"ומה אעשה עם הכסף?" שואל שמע"ל בתמימות את הגביר העומד על גביו.

"מה זאת אומרת מה תעשה? תוכל לשכור לך בית נורמלי, לאכול אוכל נורמלי ולישון על מיטה נורמלית..."

"ובשביל מה לי בית נורמלי או אוכל נורמלי או מיטה נורמלית אם לא חסר לי שום דבר מכל זה?"

"מה אתה לא מבין שאם תחיה חיים נורמליים, תרוויח משכורת בצורה מסודרת, תוכל להתבסס ולהתחיל ליהנות מהחיים כמוני, להתקדם ולהרוויח עוד?"

"ומה יהיה לי מזה שאני אתקדם וארוויח עוד?"
"שוטה שכמוך! הרי אם תרוויח תוכל לקנות לך דירה עוד יותר גדולה ועוד יותר מאובזרת!"

"ובשביל מה אני זקוק לדירה גדולה ומאובזרת יותר?"
"אתה לא מבין כלום בעולם הזה... הלא אם יהיה עוד כסף תוכל לקנות לך מה שאתה רוצה, לבנות לך טירה שלימה ו..."

שמע"ל הביט אל בן שיחו

בפליאה אמיתית וכנה:

"והרי זה בדיוק

מה שאני עושה עכשיו,

בלי לעבור את כל

הסיבוב הנורא הזה, הלא כן?..."

"נו, ומה ארוויח מזה?"

"אוי נו, למה אתה לא מבין? הרי אם תעלה ותצליח תוכל לבסוף לקנות לך ארמון שלם על חוף הים, לא תצטרך לעבוד כל החיים שלך, תוכל לשכב על החוף במנוחה בלי דאגות וליהנות מדייג חובבני ושלווה יומיומית..."

האמת היא שכל העולם הזה ומה שהוא מציע הוא אך ורק דמיון. כל בחור יכול לבדוק זאת בעצמו: איזוהו דבר גשמי שהוא רוצה להשיג לעצמו, אם זה שעון, חליפה חדשה, כובע חדש או כל דבר אחר, אם יתעמק יגלה שברוב המקרים אין זה צורך אמתי. העולם הזה הוא זה שיצר את הצורך, באמצעות כח הדמיון. חושב לו הבחור

ומתחיל לדמיון את עצמו עם הנעליים החדשות, ויחד עם הדמיון מתעורר הרצון, ומעט מאוחר יותר הוא כבר יחייב לקנות, כי זה כבר חסר לו כעת...

המדרש (קהלת א, יג) מביא את דברי ר' איבו: אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, אלא אם יש לו מאה רוצה מאתיים ואם יש לו מאתיים רוצה ארבע מאות.

ולכאורה הרישא והסיפא סותרים זה את זה. כי אם אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, היינו, אפילו חצי לא השיג, ואילו בסיפא הוא אומר, יש לו מנה רוצה מאתיים, היינו, כמה חסר לו? חצי! כלומר, חצי הוא כן השיג. סתירה.

אלא ההסבר הוא, שכאשר השיג כבר את המאתיים, שוב איבד את הרצון בהם. הוא כבר אינו רואה את מה שהשיג אלא רק את המאתיים שהוא רוצה כעת להשיג. זאת הוכחה ברורה לכך שהרצון הטבעי הזה להשיג עוד ועוד, הוא דמיון נטו, כי אם לא היה דמיון, מדוע כאשר משיג את מה שרצה הוא לא נעשה מסופק אלא רוצה עכשיו כפול מזה?

ואת הגלגל הזה אי אפשר אף פעם לעצור. תמיד כמה שישגי האדם חפצים גשמיים, מיד ירצה להכפיל אותם, וכאשר יכפיל ירצה להכפיל שוב בלי סוף. זהו שילוב של הקנאה התאוה והכבוד שמוציא את האדם מן העולם.

אלא אם כן, מחליט האדם להיות מאושר עם מה שיש לו לשמוח עם החלק שלו! ברגע שיחליט שאינו הולך בגדולות, ואינו שואף כל העת להשיג עוד ועוד, פתאום יתפנה לו זמן, כח ומוח, וכעת אפשר יהיה לנתב את כל הדברים הללו לאפיקים של רוחניות. להתעלות בתורה.

וזה אפשרי. רבי הקדוש, שהיה עשיר אגדי, יוכיח. היו לו אוצרות ומחסנים מלאים בכסף, אבל לפני מותו זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה ואמר, רבש"ע, גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי בתורה ולא נהנית אפילו באצבע קטנה. כלומר, זה הולך יחד. אם מחליטים לא לתת לגשמיים לקבוע את השאיפות, אלא שמחים עם מה שיש לנו ולא משנה כמה זה, אז אין שום היכולת להתנתק מכלל הדמיון שהיצר מנסי כל אדם לשם, ולהיות בן חורין העוסק בתורה, לקנות אותה ולהתעלות בקדושתה. **בהצלחה!**

הזוכים בהגרלה

הבה"ח זאב מאיר יעקבי נ"י

והבה"ח יוסף חזן נ"י

בין כותבי התשובות המובחרות תערוך הגרלה על שני כרכי משנה ברורה בהוצאת 'דרשו' לשני זוכים (ב"כ לכ"א, חלקים לפי בחירת הזוכה).

איתא בגמרא יבמות סב: "שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת ועד אנטיפרס וכולם מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה בזה... תנא כולם מתו בין פסח לעצרת". עוד איתא שם דמתו באסכרא שהיא מיתה קשה ביותר. **וצ"ע, היכן מצינו חיוב עונש מיתה חמור כ"כ על שלא נהגו כבוד זה בזה?**

תשובות לשאלה מהגליון שעבר

איתא בגמרא שבת פח. ויתייצבו בתחתית ההר א"ר אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה עליהם הר כגיגית, וכי אמר רבא אעפ"כ הדור קיבלוה בימי אחשוורוש, ופרש"י מאהבת הנס שנעשה להם, וצ"ע, וכי זה הנס הראשון שנעשה לעם ישראל, והרי אפילו מעמד הר סיני עצמו היה אחרי הניסים הגדולים של קריעת ים סוף?

הבה"ח אהרון צבי גרינבוים, יוסף חזן, זאב מאיר יעקב, זאב פלון, איתמר דחשב, יעקב גרין חיים שלמה, יהודה קליין, שמחה שפיה, יעקב זיס, מ.פ. ועוד... כתבו ישובים רבים בסגנון אחד, ששונה הנס של פורים שהוא נס שעשה בגלות, ובזמן של הסתר פנים, ובדרך הטבע, וכשכלל ישראל קיבלו את התורה הם חשבו שרק בזמן של גילוי פנים אז הקב"ה מיטיב עימם ולכן לא הייתה קבלה שלמה של התורה, ובנס פורים התגלה גשם בשעת ההסתרה הקב"ה עמהם, ושגם הצרות הם לטובתם ולכן זה גרם שקיבלו מאהבה.

הבה"ח שגב שליט, מאיר מילה, ראובן פוקס, יעקב קלוגמן, ועוד... כתבו ליישב שנס פורים מיוחד

צריך עיון

במה שזה נעשה בזכות התורה, וכמבואר במדרש שעסקו בלימוד ענין העומר, וזה הביא אותם להבנת ערך התורה, הבחנה"ח איתמר דחשב, כתב באופן דומה שנס זה נעשה בזכות ההתדבקות וההתקרבות להקב"ה. באופן דומה כתבו גם הבחנה"ח אהרון צבי גינזבורג, שמעון זלץ, יעקב בן חמו, שנס זה נעשה ע"י תשובה ותפילה ולכן זה הביא לקרבת ה' גדולה.

הבה"ח שלמה זלמן מאיר כתב בשם הגר"י בורדיאנסקי, דנס פורים היה חידוש שהיהודים יכלו לעשות בגויים כרצונם, וזה נס בבחינת 'אפס בלתך' שהוא שייך לימות המשיח שאז יתגלה רצון ה' ששולט בעולם, והבנה זו גרמה שיקבלו את התורה באהבה ובשלמות.

הבה"ח פנחס גולדשמיט כתב ליישב, שבמתן תורה למרות הניסים הגדולים לא היה שייך שיקבלו מאהבה, כי הם לא ידעו מה כתוב בתורה, ורק אחרי שכבר קיבלו את התורה וידעו, אז כשנעשה להם הנס הדר קיבלוה מאהבה.

הבה"ח שגב שליט הוסיף שבגזירת המן היה צפוי כליון מוחלט לעם ישראל וזה ייחודיות הנס. תשובות רבות נוספות נתקבלו במערכת וקצר הגליון מהכיל, אנו מתנצלים בפני מי שתשובתו לא התפרסמה ואי"ה עוד חזון למועד...

תשובות יש לשלוח לפקס שמספרו: 077-5558983.

יש לכתוב את התשובות בכתב ברור, הובה לפניין שם מלא, טלפון, ושם ישיבה. (ניתן לבקש שהשם המלא לא יפורסם)

צודק בכל מחיר

לרשום על הדף באותיות ברורות. הם עברו לסוגיה פוליטית, והתווכחו על תפקידיהם של השרים השונים בממשלה, ושוב רשם התלמיד תשובה לא נכונה על גבי הגיליון שלפניו.

השיחה הסתיימה, ושלימלה קם כדי לצאת. רגע לפני שהוא פותח את הדלת, משיג אותו קולו של המגיד שיעור שלימלה חוזר לאחוריו, ופניו מחווירות. המגיד שיעור שולף משקית שחורה מסכת שבת, אטלס שדפיו הצבעוניים החלו להצהיב, וכן עיתון מהשבוע שעבר.

הבחור הצעיר עוד לא קישר את כל הקצוות, אבל היתה לו הרגשה שהוא נפל כאן בפתאומיות, ובתוך זמן קצר התברר לו שהפעם הוא באמת לא טעה: האטלס הוכיח בבירור שתשובתו לגבי מדינות אמריקה המרכזית היתה שגויה. הגמרא הראתה את הטעות שלו לגבי האבות מלאכות, והעיתון מהשבוע שעבר מראה בבירור שהוא טעה גם לגבי תפקידיהם של השרים השונים בממשלה.

"נו זה בדיוק מה שאמרת", מיהר להתגונן, "מה אמרת? שבמרכז אמריקה יש את קוסטה ריקה, ניקרגואה וגואטמלה". המגיד שיעור לא נתן לו להתחמק: "נכון, באמת אמרת את זה, אבל גם טענת שוונצואלה ובוליביה גם הן במרכז אמריקה. טעית". "אני לא טעית", הרים שלימלה את קולו מתוך מצוקה קשה, "זה לא מה שאמרת".

אבל ר' יצחק משה מראה לו את הרשימה שהוא עצמו עצמו כתב בכתב יד ברור ומסודר, הוא כלל גם את בוליביה ואת ונצואלה בין המדינות שבמרכז אמריקה. הוויכוח הזה חזר על עצמו גם לגבי הטעות שטעה במסכת שבת, והעיתון מהשבוע שעבר הוכיח גם הוא את טעותו השלישית של שלימלה.

משך שעה ארוכה ניסה שלימלה להתפלפל ולהסביר את מה שהוא התכוון לכתוב, ואת הטעות של המגיד שיעור שחשב שהוא ענה תשובה שגויה בזמן שתשובתו היתה מדויקת כתמיד, אבל הרב הלפקוט לא אפשר לו להתחמק, ודחק אותו לפניה, עד שנהרות של דמעות פרצו מעיניו של התלמיד, שהבין פתאום את התהום העמוקה בה הוא מצוי. הוא הבין שעד עכשיו הוא חי בהכחשה בכל פעם בה טעה, וגרם לעצמו להאמין שהוא לעולם אינו טועה.

בשבועות שלאחר מכן עבר שלימלה תהליך של גמילה מהצדק, כפי שר' יצחק משה הגדיר זאת. הוא קיבל אתגר יוצא דופן: להודות בשלוש טעויות מדי יום. בכך קיים את מאמרו חז"ל "למד לשונך לומר איני יודע". ככל שעברו הימים הרגיש שלימלה שזה הופך יותר ויותר קל, להודות על טעויות העובדה שאתה טועה, כך הוא למד, לא הופכת אותך לפחות מוכשר או מוצלח. לעומת זאת העובדה שאתה יודע להודות בטעות, רק הופכת אותך ליותר נחמד ויותר אהוב על החברים. זאת הסיבה לכך שבתחילת הזמן הבא כבר פנו אליו חמישה בחורים וביקשו שיקבע אתם חברותא, וכבר נרשמו אפילו ויכוחים סביב השאלה מי יזכה לשבת על ידו בחדר האוכל.

אחרי הכל לשלימלה יש באמת ידע רחב מאוד, ומאז שהוא הפסיק להיות 'צודק בכל מחיר', השהייה בחברתו הפכה חווייתית ומרתקת.

ובגללה הם מפסידים חבר כל כך איכותי, שיכול היה לתרום להם רבות מהידע העצום שרכש במשך 16 וחצי שנות חייו. זה היה ככה בישיבה קטנה, וזה המשיך הלאה גם בישיבה גדולה. כשכולם התרחקו ממנו, הוא הביט בהם בבוז, ושקע בהרהורים פילוסופיים סביב השאלה האלמותית 'כמה גדול כוחה של קנאה'.

האמת שהוא משתדל ללמד עליהם זכות. הרי ההרגשה הזאת שהם מרגישים כשהם לא יודעים משהו אינה מוכרת לו מקרוב כי הוא הרי יודע הכל, ולכן הוא לא יכול להבין את עומק הקנאה שלהם. אבל איך שלא יהיה, קנאה זו קנאה, וזו מידה רעה מאוד. חבל שהם לא עובדים על המידות שלהם כראוי.

המגיד שיעור ר' יצחק משה הלפקוט הוא מסוג האנשים שלא נותנים לבחורים כמו שלימלה לעבור תחת ידם מבלי להטביע בהם חותם. כשעלינו לשיעור ב', מיד אבחן הרב הלפקוט את המחלה של תלמידו החדש והחליט לטפל בשרשרת הבעיה.

ר' יצחק משה הזמין את שלימלה לשיחה אישית בחדר הצוות: "מה אתה מספר?", הוא שואל את הבחור שהתיישב מולו, "אני רוצה שתספר לי משהו מעניין".

שלימלה נבון: "אין לי שום דבר מיוחד לספר", ניסה להתחמק. אבל המגיד שיעור כאילו לא שמע את התשובה, הוא פתח בשיחת חולין שבמהרה הובילה את הבחור הצעיר למלכודת המתוחכמת שהוכנה לו.

"שמעת על תעלת פנמה?" שאל המגיד שיעור את שלימלה שמיהר להשיב בחיוב: "בוודאי שמעתי. זו תעלה שחוצה את מרכז אמריקה, ומחברת בין שני האוקיינוסים". "נכון מאוד", התמוגג המגיד שיעור מהידע הנרחב שהפגין תלמידו, "אבל האמת שאף פעם לא הצלחתי להבין איך בדיוק זה מסתדר שם, הסדר של המדינות שמחברות בין אמריקה הצפונית לאמריקה הדרומית. אתה יכול לעזור לי עם זה?".

שלימלה שהתלהב מההזדמנות להפגין את הידע הרחב שלו, נפל למלכודת כפרי בשל, המגיד שיעור דחף לידיו עט ודף, והוא התחיל לרשום את שמות המדינות: קוסטה ריקה, ניקרגואה, ונצואלה, בוליביה, וגואטמלה. "אולי שכחתי מדינה או שתיים", התנצל שלימלה, "כבר הרבה שנים עברו מאז שקראתי על האזור הזה".

"זה בסדר, מותר לשכוח", אמר לו המגיד שיעור, "אבל אני חושב שטעית כאן. למיטב זיכרוני בוליביה לא נמצאת בחלק הזה של מרכז אמריקה, וגם לא ונצואלה. שתיהן נמצאות בחלק היותר דרומי". שלימלה מאוד מכבד את המגיד שיעור, אבל המילים "אני חושב שטעית" לא אפשרו לו להישאר בלי תשובה, "אני לא טעיתי", מיהר להשיב, "אולי קצת שכחתי את המדינות הנוספות. אבל מה שאמרת, אמרת בצורה נכונה".

"כנראה שאתה צודק", השיב לו ר' יצחק משה, "אני לא תמיד זוכר את כל הפרטים. קשה לי עם זה. הנה תראה, אני מנסה כבר זמן רב לשנן את כל הל"ט אבות מלאכות לפי הסדר, וזה לא ממש מצליח לי. מה בא אחרי הקושר והמתיר, התופר והקורע" או "אורג" ופוצע", שלימלה השיב תשובה נכונה, אבל המגיד שיעור המשיך לשאול אותו עוד שתיים או שלוש שאלות, עד שקיבל תשובה שגויה, וגם אותה הוא גרם לתלמידו

שלימלה היה בחור עם הרבה מאוד ביטחון עצמי. מאז שזכרתי אותו, ועד שאירע הסיפור הזה שאני עכשיו מספר לכם עליו, אני זוכר אותו מגיל צעיר מאוד. הוא תמיד היה בטוח בעצמו, גם כשכולם חשבו אחרת ממנו.

אם אתם שוקלים להפסיק לקרוא את הסיפור, מחשש ששון הרע, אתם יכולים להיות רגועים. שלימלה זה רק הכינוי של הבחור שעליו אני מדבר, לא השם האמיתי שלו. האמת היא שהוא כבר מזמן לא בחור. יש לו נכדים שכבר חובשים את ספסלי הישיבות הקדושות. אבל זהו, יותר אני לא מספר לכם שום פרט שיוכל לעזור לכם לזהות אותו.

אז איפה היינו? אה, נכון, דיברנו על שלימלה. ובכן, הטו און ושמעו את הסיפור הבא שאני מספר לכם, כי יש בו מסר חזק מאוד לחיים. אני בכל אופן למדתי ממנו רבות, ובהמשך תראו שגם שלימלה עצמו הפיק את הלקח הנדרש.

בקיצוה שלימלה מיועדו היה בחור שתמיד הצדק אתו. כשמתווכחים על האקלים באנטרקטיקה הוא זה שקובע אם המעלות שם הן בדרך כלל מעל למינס 40 או מתחת. כשמדברים על מספר הכוכבים שפזורים ברחבי הגלקסיה, לשלימלה יש דעה מוצקה מאוד בנושא והוא אומר אותה בלי שום פקפוק. תמיד הוא יודע.

בחלק גדול מהמקרים הוא גם צדק. לשלימלה היה ידע רחב מאוד, הוא ניחן בכישרונות ברוכים וידע לצבור ידע מכל מיני מקומות. כשהוא היה קורא עיתון הוא היה לומד היסטוריה וגיאוגרפיה. בקריאת ספר מתח הוא למד כמה שיעורים בטבע ובפסיכולוגיה, בנסיעה באוטובוס הוא היה יכול ללקט מעט מילים בשפות זרות, וכמובן שכשהוא למד גמרא הוא אצר אל תוכו מידע יקר מפז וידע נרחב במאמרי חז"ל ובהלכה, מה שבא לו לשימוש באלף הזדמנויות אחרות.

בטח אתם חושבים שכולם אהבו לשבת לידו בחדר האוכל, לקבוע אתו חברותא בבית המדרש ואפילו לישון אתו באותו החדר בפנימייה... טעיתם! אף אחד לא אהב להיות לצדו של שלימלה, וזה בגלל שהוא תמיד היה צודק.

כמו שרמזתי לכם כבר בתחילת הסיפור, לשלימלה היתה בעיה שהוא יותר מדי צודק. כוונתי היא שגם כשהוא טועה, הוא יצא תמיד בתחושה שהוא צודק. נניח שהיו מתווכחים על המילים המדויקות של מאמרו חז"ל מסוים. שלימלה היה נותן את הגרסה שלו, ובחור אחר היה מספק גרסה אחרת, ברגע שהגמרא נפתחה, הוא היה מכריז: "הנה אתם רואים, בדיוק כמו שאני אמרת".

האמת היא שלפעמים זה היה רחוק מלהיות מדויק, אבל לא בשביל שלימלה. גם כשכולם העידו בביתחון מלא שהוא אמר אחרת ממה שכתוב בגמרא, שלימלה דבק בעמדתו שהוא זה שאמר את הגרסה הנכונה, והחבר הוא זה שטעה. הם פשוט לא שמעו אותו טוב, או שהפסיקו לשכוח מה הוא אמר לפני חצי דקה.

הוא ידע שהבחורים לא מתלהבים משהייה ממושכת בחברתו, אבל חשב לעצמו שזה בגלל שהם מקנאים בו. וכי איזו סיבה נוספת יכולה לגרום לבחור להימנע מלשבת ליד מי שיודע כמעט הכל?

בעיקרון הם היו צריכים לעמוד בתור כדי לזכות שהוא יחנן אותם במבט, אבל הקנאה אוכלת כידוע כל חלקה טובה,

אנחנו במוקד הישיבה לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה. צוות מורחב של מוקד הישיבה לעזרתך בכל יום בשעות הערב.

1-800-20-18-18
שירות חמים | שלוחה 2

בין השעות: 7:30-10:30 בערב או בטל: 073-7078388

קשה לך? זקוק לעזרה?

